

Postanowienie z dnia 23 lipca 2008 r.

I BU 17/07

Wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie może być niższa niż wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie, w której zapadło to orzeczenie.

Przewodniczący SSN Józef Iwulski, Sędziowie SN: Katarzyna Gonera, Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 23 lipca 2008 r. sprawy z odwołania Mariana M. przeciwko Wojskowemu Biuru Emerytalnemu w O. o wysokość świadczenia po waloryzacji, na skutek skargi ubezpieczonego o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia - wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 7 grudnia 2006 r. [...]

1. o d r z u c i ł skargę,
2. zasądził od Mariana M. na rzecz Wojskowego Biura Emerytalnego w O. 120 zł (słownie: sto dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

U z a s a d n i e

W imieniu Mariana M. wniesiono skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 7 grudnia 2006 r., którym oddalono jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z 13 lipca 2006 r. Sądy stwierdziły, że pozwane Wojskowe Biuro Emerytalne w O. decyzją z 1 marca 2006 r. prawidłowo zwaloryzowało emeryturę wojskową wnioskodawcy, w szczególności, iż niezasadne było żądanie wzrostu (waloryzacji) świadczenia według zasad obowiązujących przed 1 stycznia 1999 r., co potwierdza wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 20 grudnia 1999 r., K 4/99.

Skarżący zarzucił wyrokowi Sądu Apelacyjnego naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i przyjęcie, że zasady waloryzacji emerytur wojskowych mają zastosowanie do emerytów wojskowych, którzy uzyskali te uprawnienia przed

wejściem w życie znowelizowanych zasad waloryzacji rent i emerytur wojskowych. Wartość przedmiotu zaskarżenia określono na 9.600 zł, podając, że wynika z wyrządzenia szkody, gdyż w razie dokonania waloryzacji świadczenia (prawidłowa) emerytura byłaby wyższa o 800 zł miesięcznie.

W odpowiedzi na skargę pozwany wojskowy organ emerytalny wniósł o jej odrzucenie na podstawie art. 424⁸ § 2 k.p.c., bądź o odmówienie przyjęcia jej do rozpoznania i o zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zachodzi przeszkoda procesowa do rozpoznania skargi, która nie jest dopuszczalna od każdego prawomocnego orzeczenia. Chodzi o regułę, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie przysługuje, jeżeli jego zmiana była możliwa w drodze innych środków prawnych (art. 424⁸ § 2 k.p.c.). Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest niedopuszczalna, gdy w sprawie przysługiwała skarga kasacyjna, stąd jako warunek obecnej skargi bada się dopuszczalność skargi kasacyjnej w pierwotnej sprawie. Wnioskodawca mógł wnieść skargę kasacyjną od wyroku, do którego kieruje obecną skargę. Protokół z ogłoszenia wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 7 grudnia 2006 r. w sprawie o wysokość świadczenia po waloryzacji [...] zawiera pouczenie, że od wyroku przysługuje skarga kasacyjna. Sąd Apelacyjny zakwalifikował więc sprawę jako kasacyjną. Ze względu na treść sporu niewątpliwie chodziło o wartość przedmiotu zaskarżenia nie niższą niż 10.000 zł w sprawie o prawo majątkowe w związku z przepisem art. 398² § 1 k.p.c. Wnioskodawca nie dochodził prawa do emerytury lecz jej wyższej (określonej) waloryzacji. Do postępowania wywołanego wniesieniem skargi stosuje się odpowiednio przepisy o skardze kasacyjnej (art. 424¹² k.p.c.).

Wartość przedmiotu zaskarżenia nie może być podana dowolnie, tak aby uzyskać prawo do wniesienia skargi kasacyjnej. Obowiązuje zasada, że wartość przedmiotu zaskarżenia nie może być wyższa niż pierwotna wartość przedmiotu sporu. Skoro wartość przedmiotu zaskarżenia warunkuje prawo do skargi kasacyjnej, to regułę tę odpowiednio przenosi się do postępowania ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Wartość przedmiotu zaskarżenia nie może być więc traktowana instrumentalnie, gdyż skoro przy określonej wartości zaskarżenia przysługiwała skarga kasacyjna, to w postępowaniu z obecną skargą war-

tość ta nie mogła być oznaczona jako niższa. Na tej zasadzie opiera się ustalony przez prawodawcę porządek kontroli orzeczeń sądowych, w którym konkurencja skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wypada na rzecz pierwszej, to znaczy właściwe jest rozpoznanie sprawy przed Sądem Najwyższym pomiędzy stronami sprawy głównej. Wartość przedmiotu zaskarżenia podlega sprawdzeniu również przez Sąd Najwyższy przy wniesieniu skargi kasacyjnej i konsekwentnie przy wniesieniu skargi na niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424⁸ § 2 k.p.c. w związku z art. 398² § 1 k.p.c.). Przepisy te mają charakter bezwzględny i podanie wartości przedmiotu zaskarżenia z naruszeniem reguł procedury cywilnej (art. 19-24 k.p.c.) nie jest wiążące (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 2 kwietnia 1998 r., II UZ 24/98, OSNAPiUS 1999 nr 8, poz. 291; z 27 lutego 2002 r., I PKN 305/01, OSNP 2004 nr 4, poz. 65; z 23 lutego 2004 r., I PZ 125/03, OSNP 2005 nr 1, poz. 8; z 24 maja 2005 r., I UZ 7/05, OSNP 2006 nr 5-6, poz. 101). W sprawie wnioskodawcy z odwołania od decyzji o waloryzacji emerytury dochodzona różnica pomiędzy niesporną a żądaną wysokością świadczenia za jeden rok określała wartość przedmiotu zaskarżenia (art. 22 k.p.c.). Decyzja pozwanego Wojskowego Biura Emerytalnego z 1 marca 2006 r. realizowała powszechną, ustawową waloryzację i zwiększyła dotychczasową podstawę wymiaru świadczenia wnioskodawcy (3.161,27 zł) wskaźnikiem waloryzacji 106,20%. Nowa podstawa wyniosła 3.357,27 zł. Wysokość świadczenia po waloryzacji z uwzględnieniem procentowego wymiaru 54,09% ($X 3.357,27$) wyniosła 1.815,95 zł. W sprawie głównej o wysokość świadczenia wnioskodawca wystarczająco jasno wskazał wartość przedmiotu sporu i w konsekwencji zaskarżenia. W swoim piśmie procesowym z 22 czerwca 2006 r. [...] podał, iż wysokość podstawy wymiaru jego emerytury od dnia 1 marca 2005 r. do 28 lutego 2006 r. powinna wynosić 5.820 zł i ta kwota powinna podlegać waloryzacji. Po zastosowaniu do podstawy procentowego wymiaru 54,09% wysokość należnego świadczenia winna wynosić 3.148 zł, a po waloryzacji od 1 marca 2006 r. 3.337 zł, zatem nie 1.815,95 zł, jak to wyliczył organ rentowy. Iloczyn różnicy żądanej wysokości świadczenia i otrzymanej ($3.337 - 1.815,95$) za okres roku nie jest niższy niż 10 tys. zł. Wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie o wysokość waloryzacji uprawniała do wniesienia skargi kasacyjnej, co niedopuszczalnym czyni rozpoznanie obecnie wniesionej skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 19 i 22 k.p.c.).

Z tych motywów odrzucono skargę na podstawie art. 424⁸ § 2 k.p.c. O kosztach orzeczono zgodnie z żądaniem pozwanego, uwzględniając stawkę minimalną z § 12 ust. 5 pkt 2 (odpowiednio dla odpowiedzi na skargę) rozporządzenia z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

=====